

Školitelský posudek bakalářské práce Kariny Biarozkiny – Nepřeložené ze Sorokina.

Karina Biarozkina si jako předmět své bakalářské práce vybrala dosud nepřeložený text současného ruského autora Vladimíra Sorokina *Голубое сало*. Část textu se rozhodla přeložit do češtiny (hned na úvod je třeba říci, že samotný překlad kvalitativně převyšuje část teoretickou) a především se pokusila ukázat obtíže, které skýtá převod nejen tohoto textu konkrétně, ale vlastně všech jemu podobných děl, v nichž se vyskytuje mimořádně různorodá slovní zásoba obsahující nejen lexikální výpůjčky (anglicismy, germanismy, galicismy atd.), ale též autorské neologismy, hybridní slova (především ve formě kompozit) či dokonce slova převzatá z exotických jazyků (čínština). Je tedy jasné, že úkol to byl nesnadný.

Práce Kariny Biarozkiny je rozdělena do dvou hlavních částí (obecná teorie překladu, str. 10–16; a typologie konkrétních překladatelských úskalí, str. 15–30), třetí částí, která je sice appendixem, ale neměla by být opomenuta už jen proto, že na něj autorka v hlavní části často odkazuje, a také proto, že obsahu celou řadu relevantních informací, je pak samotný autorčin komentovaný překlad v závěru (str. 36–45). V první části věnované teorii překladu podává autorka stručný přehled názorů a tezí týkajících se problematiky převodu uměleckého textu z jednoho jazyka do druhého, především s důrazem na konkrétní obtíže, se kterými se musela v průběhu překladatelské práce sama vyrovnat. Za ocenění stojí mimo jiné to, že se Karina Biarozkina neomezila pouze na českou a ruskou literaturu k tématu, ale prostudovala i relevantní a aktuální sekundární literaturu např. v angličtině, ze které si jako stěžejní zvolila knihu Christian Nordové, *Text analysis in translation* (str. 10 a dále). Možná i díky této volbě klade Biarozkina snad až zbytečný důraz na tzv. vnětextové faktory díla, snad by bylo příhodnější zaměřit se na faktory vnitrotextové.

V druhé části práce se autorka věnuje již konkrétním překladatelským problémům, které musela řešit (a nutno podotknout, že mnoho z nich vyřešila úspěšně) v průběhu překládání Sorokinova textu. Biarozkina rozděluje tyto problémy především do dvou hlavních skupin, jedny jsou čistě jazykového charakteru, druhé zasahují i do oblasti reálií. Autorka se pokouší nejen konkrétní překladatelské těžkosti lokalizovat, popsat a utřídit, ale (tu s větším či menším úspěchem) provádí i hlubší teoretickou analýzu překladatelského řešení vybraných svízelných jednotek. Poslední částí, kterou bych ideově přiřadila k hlavnímu textu bakalářské práce, neboť bez něj předchozí kapitoly pozbývají smyslu, je pak podrobně komentovaný překlad dvou dopisů z úvodu knihy, ve kterém Biarozkina podává skutečně místy až vyčerpávající komentář všech „nesrozumitelností“, za který, pokud by byl součástí ruské verze, by mohl být vděčný i čtenář originálního textu.

Práci lze vytknout některé nedostatky, především chabou oporou literárněvědnou, časté směšování problematik (např. zařazení osobité grafické podoby části textu mezi nenormativní lexikální jednotky, str. 26), větší pozornost by si jistě zasloužila i analýza některých překladatelských obtíží a především jejich lepší utřídění, domnívám se však, že vzhledem k tomu, s jakým spektrem problémů se autorka musela nejen vyrovnat, ale následně se je pokusila i analyzovat a popsat, lze práci doporučit k obhajobě. Práci hodnotím známkou velmi dobře.

V Praze, 18.5.2016.

Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.